

صلاة الجماعة:

نماز جماعت:

س ۱۴۰/۱ ورد في الشرائع: لا تجوز الجماعة في شيء من النوافل عدا الاستسقاء والعیدین مع اختلال شرائط الوجوب.. فما معنى: (ويجوز أن يأتى .. المتنفل بالمفترض والمتنفل والمفترض بالمتنفل في أماكن) الوارد في الشرائع أيضاً؟

پرسش ۱۴۰:

در شرایع آمده است: (اقامة جماعت در هیچ یک از نمازهای مستحبی جز نماز طلب باران و عید فطر و قربان (اگر شرایط وجوب آن محقق نشود) جایز نیست...) حال این عبارت نیز که در شرایع آمده است به چه معنایی است: (و در بعضی از شرایط، شخصی که نماز با عنوان مستحبی میخواند میتواند به کسی که نماز واجب یا نماز با عنوان مستحبی میخواند اقتدا کند، همچنین کسی که نماز واجب میخواند میتواند به کسی که نماز با عنوان مستحبی میخواند اقتدا کند)؟

ج/ المتنفل هنا ليس من يصلي صلاة نافلة بل من يعيد صلاة واجبة وقد بينته العبارة التي بعدها في الشرائع وهي: (ويستحب أن يعيد المنفرد صلاته، إذا وجد من يصلي تلك الصلاة جماعة، إماماً كان أو مأموماً).

پاسخ:

در اینجا کسی که نماز مستحبی (نافله) میخواند به معنای کسی که نماز نافله مستحبی میخواند نیست بلکه منظور کسی است که نماز واجب را دوباره میخواند و عبارتی که پس از آن در شرایع آمده نیز همین مطلب را تبیین می کند: (مستحب است که اگر کسی نمازش را فرادی میخواند و همان نماز به جماعت بر پا شود، آن نماز را تکرار کند، چه امام شود و چه مأموم).

س ۱۴۱/۱ إذا نسي الإمام أو سها عن قراءة السورة بعد الفاتحة ودخل في الركوع فما وظيفة المأموم؟

پرسش ۱۴۱:

اگر امام سوره را بعد از فاتحه از روی فراموشی یا سهو نخواند و در رکوع وارد شود وظیفهٔ مأموم چیست؟

ج/ یرکع معه ولا شيء عليه.

پاسخ:

به همراه امام رکوع کند و چیزی بر عهده‌اش نیست.

س ۱۴۲/ ما حکم إمامة من عليه حد ولم یقم علیه وقد تاب صاحب

الذنب ؟

پرسش ۱۴۲:

حکم امامت کسی که باید بر او حد جاری شود ولی هنوز اجرا نشده و از گناهش نیز توبه نموده است چیست؟

ج/ تصح.

پاسخ:

صحیح است.

س ۱۴۳/ ما المقصود ب (الأمی) فی شروط إمام الجماعة ؟

پرسش ۱۴۳:

منظور از (امی) در شروط امامت چیست؟

ج/ أي من لا یقرأ ولا یکتب ولا یحسن قراءة القرآن.

پاسخ:

یعنی کسی که نمی‌تواند بخواند و بنویسد و قرآن را درست قرائت نمی‌کند.

س ۱۴۴/ هل إمامة التمام لا تجوز بمن یحسن قراءة الحرف فقط،

أم لا تجوز مطلقاً ؟

پرسش ۱۴۴:

آیا امام بودن متمم (کسی که تند و نامفهوم سخن بگوید) فقط برای کسی که حروف را به خوبی ادا می کند جایز نیست یا به طور کلی جایز نمی باشد؟

ج/ لا تجوز إمامته بمن يحسن القراءة، والتمتامة الذي لا تجوز إمامته هو من يتغير المعنى بقراءته أو لا يفهم ما يقرأ كما هو واضح في الشرائع: (ولو كان الإمام يلحن في القراءة بحيث يتغير المعنى أو لا يفهم لم تجز إمامته بمتقن، وكذا من يبدل الحرف كالتمتامة وشبهه).

پاسخ:

امام بودن این شخص برای کسی که قرائت نیکویی دارد جایز نمی باشد، و متممی (کسی که تند و نامفهوم سخن می گوید) که امامتش جایز نیست کسی است که با قرائتش معنا تغییر می یابد یا آنچه قرائت می کند قابل فهم نباشد؛ همان طور که در شرایع روشن می باشد: (اگر امام جماعت به گونهای قرائت می کند که معنی را تغییر می دهد یا فهمیده نمی شود، امامتش برای کسی که می تواند صحیح قرائت کند جایز نیست. همچنین کسی که (در تلفظ) حروف را تغییر می دهد مانند کسی که لکنت دارد یا شبیه به آن^(۱) - نمیتواند برای کسی که صحیح قرائت میکند امامت کند).

س ۱۴۵ / هل تقديم (الأفقه) في صلاة الجماعة تعني الأفقه مطلقاً، أم بأحكام الصلاة فقط ؟

پرسش ۱۴۵:

آیا مقدم داشتن شخص فقیه تر در نماز جماعت به معنی فقیه تر به طور مطلق است یا کسی است که فقط در احکام نماز فقیه تر می باشد؟

ج/ الأفقه مطلقاً.

پاسخ:

فقیه تر به طور مطلق.

س ۱۴۶ / ما المقصود بالمهاجرين والأعرابي الذي يكره إمامته لهم ؟

۱- مانند کسی که نمیتواند تلفظ حرف "ر" یا "ع" را صحیح ادا کند (احکام الشریعه بین السائل و المجیب جزء دوم، صلاة ص ۱۳۰) (مترجم)

پرسش ۱۴۶:

منظور از مهاجرین و اعرابی - که امامتش بر آنها (مهاجرین) مکروه است - چیست؟

ج/ الأعرابي في هذا الزمن تنطبق على كل شخص منكب على الدنيا قليل الاهتمام بأمر الدين، والمهاجرون هم السابقون للإيمان الذين بذلوا أنفسهم وأموالهم وجهدهم لنصرة الدين وإعلاء كلمة الله.

پاسخ:

اعرابی در این زمان بر کسی که سرگرم دنیا و به دینش بی‌اعتنا است منطبق می‌باشد و مهاجرین، همان سبقت‌گرفتنگان در ایمان هستند؛ کسانی که جان و مال و تلاششان را برای یاری دادن دین و بالا بردن کلمه الله فدا کرده‌اند.

س ۱۴۷/ هل تجب الصلاة جماعة وراء الإمام الأصيل إن حضر؟

پرسش ۱۴۷:

آیا نماز جماعت پشت امام اصلی اگر حاضر باشد واجب است؟

ج/ لا تجب.

پاسخ:

واجب نیست.

س ۱۴۸/ لو التحق قبل ركوع الإمام في الثالثة فهل يجب عليه الانتظار إلى حين ركوع الإمام ثم يلتحق، أو يكبر حتى لو علم أنه لا يكفيه الوقت لقراءة الحمد وسورة؟

پرسش ۱۴۸:

اگر کسی پیش از رکوع رکعت سوم به امام ملحق شود آیا واجب است منتظر رکوع امام شود و سپس ملحق گردد، و یا تکبیر بگوید حتی اگر می‌داند زمان کافی برای قرائت حمد و سوره در اختیار ندارد؟

ج/ لا يجب عليه الانتظار إلى حين ركوع الإمام.

پاسخ:

منتظر ماندن برای رکوع امام بر او واجب نیست.

س ۱۴۹ / ماذا يتحمل الإمام عن المأموم في صلاة الجماعة ؟

پرسش ۱۴۹:

چه چیزهایی را امام از طرف مأموم در نماز جماعت به عهده می‌گیرد؟

ج/ يتحمل الإمام الأذان والإقامة إذا لم يتصد لها أحد المأمومين، ويتحمل القراءة في الأولى والثانية، وكذا يتحمل التكبير الواجب للركوع والسجود والرفع منه، فيصبح مستحباً للمأموم.

پاسخ:

امام اذان و اقامه را در صورتی که یکی از مأمومین متصدی آن نشده باشد بر عهده می‌گیرد. همچنین قرائت در رکعت اول و دوم را، و همچنین تکبیرهای واجب برای رکوع و سجود و سر برداشتن از آن را به عهده می‌گیرد؛ که اینها برای مأموم مستحب می‌گردند.

س ۱۵۰ / هل جلسة انتظار المأموم لها كيفية معينة لو كان الإمام يتشهد التشهد الوسط وهو في الأولى، أو كان في التشهد الأخير وهو يريد القيام للإكمال ؟

پرسش ۱۵۰:

آیا نشستن مأموم برای انتظار، کیفیت معینی دارد؛ آن زمانی که امام تشهد وسط را می‌خواند و او در رکعت اول است، یا اینکه امام در تشهد آخر نماز است و او می‌خواهد برخیزد تا نمازش را تکمیل نماید؟

ج/ يجلس جلوس الصلاة.

پاسخ:

مانند نشستن در نماز بنشیند.

س ۱۵۱ / ورد في صلاة الجماعة: (ووقت القيام إلى الصلاة إذا قال المؤذن: قد قامت الصلاة، والأفضل بعد تمام الشهادة)، أي شهادة يقصد بها ؟

پرسش ۱۵۱:

در مورد نماز جماعت آمده است: (زمان ایستادن برای نماز جماعت هنگامی است که مؤذن (قد قامت الصلاة) را بگوید، و بهتر از آن بعد از پایان یافتن شهادت است). منظور، کدام شهادت می باشد؟

ج/ الشهادات الأربع.

پاسخ:

شهادت های چهار گانه.

س ۱۵۲/ ورد في صلاة الجماعة: (ولا تصح مع حائل بين الإمام والمأموم يمنع المشاهدة، إلا أن يكون المأموم امرأة)، والسؤال: هل يختلف الحكم باختلاف الحائل الذي يصح معه ائتمام المرأة، فمثلاً: مرة يكون الحائل حائطاً، وثانية يكون حائطاً ولكن فيه شبك أو باب مفتوح، وثالثة يكون ستارة (بردة) وهكذا ؟

پرسش ۱۵۲:

در مورد نماز جماعت آمده است: (اگر بین امام و مأموم، چیزی جلوی دیده شدن امام را بگیرد، نماز جماعت صحیح نیست، مگر اینکه مأموم زن باشد). سؤال این است که: آیا حکم برای زنان در خصوص مانع های مختلفی که با آنها نماز صحیح می باشد، فرق می کند؟ مثلاً اگر مانع دیوار باشد، یا دیواری مشبک و یا با درب باز باشد، یا پرده ای باشد و نظایر اینها.

ج/ إذا كان حائط فيه شبك يسمح بمشاهدة الإمام فلا ينطبق عليه انه حائل يمنع المشاهدة، أما إذا كان حائط يمنع الاتصال مع الإمام بأي صورة حتى السماع فأيضاً لا يتصور أن تكون هناك صلاة جماعة فالحائل الذي تصح معه صلاة المرأة خلف الإمام هو حائل يسمح على الأقل بسماع صوت الإمام أو صوت من ينقل للمأمومين حركة الإمام مثل: ستارة أو جدار واطئ أو جدار من خشب رقيق أو جدار مثقب ... الخ.

پاسخ:

اگر دیوار مشبک باشد که به مأموم اجازه دیدن امام را می دهد مانع مشاهده کردن محسوب نمی شود، اما اگر دیوار مانع متصل شدن به امام به هر صورتی باشد تا آنجا که مانع از شنیدن

شود، در این صورت چنین تصویری که در آنجا نماز جماعت برقرار است وجود نخواهد داشت. بنابراین مانعی که نماز زن با آن پشت سر امام صحیح است مانعی است که حداقل اجازه شنیدن صدای امام یا صدایی که از مامومین برای حرکت امام منتقل می شود را بدهد؛ مثل پرده یا دیوار کوتاه یا دیوار از چوب نازک یا دیوار مشبک یا سایر موارد.

س ۱۵۳ / لو أراد إمام الجماعة أن يستنيب وهو في الصلاة فكيف يستنيب، وهل يكمل النائب بهم الصلاة من حيث وصل الإمام أو يبتدئ بهم الصلاة من جديد ؟

پرسش ۱۵۳:

اگر امام جماعت بخواهد نایبی انتخاب کند درحالی که در نماز است چگونه نایب انتخاب کند؟ و آیا نایب می باید نماز آنها را از همان جایی که امام رسیده است تکمیل کند؟ یا باید از ابتدا نماز را دوباره شروع نماید؟

ج / يستنيب بالإشارة أو بأن يقدمه بيده والنائب يكمل الصلاة من حيث وصل الإمام.

پاسخ:

با اشاره نایب انتخاب کند یا با دستش او را جلو بیندازد، و نایب، نماز را از همان جایی که امام رسیده است تکمیل نماید.

س ۱۵۴ / ولو عرض لإمام طارئ اضطره أن يترك الصلاة بلا استنابة أحد بدله، فهل تبطل صلاة المأمومين أم يجب عليهم أن ينووا الصلاة فرادى ويكملوا ؟

پرسش ۱۵۴:

اگر برای امام حادثی رخ داد که مجبور به ترک نماز شود بدون اینکه کسی را به جای خودش نایب قرار دهد، آیا نماز مؤمنان باطل می شود؟ یا بر آنها واجب است که نیتشان را به فرادی برگردانند و نمازشان را تکمیل کنند؟

ج / الأفضل أن يقدموا منهم إماماً ليتم بهم الصلاة جماعة، وإلا فيمكنهم أن يتم كل واحد منهم صلاته منفرداً.

پاسخ:

بهتر آن است که شخصی را به عنوان امام جلو بیندازند تا نماز را برایشان به جماعت تمام کند؛ در غیر این صورت هر یک از آنها می‌تواند نمازش را به صورت فرادی تمام کند.

س ۱۵۵ / ورد في صلاة الجماعة: (ويستحب للإمام أن يسمع من خلفه الشهادتين)، هل المقصود بهما التشهدين، أو الشهادتين في التشهد؟

پرسش ۱۵۵:

در نماز جماعت آمده است: (و همچنین مستحب است شهادتین را با صدای واضح و رسا به کسانی که پشت سرش هستند، برساند). آیا منظور دو تشهد است؟ یا شهادتین در تشهد می‌باشد؟

ج/ المقصود الشهادتين في التشهد.

پاسخ:

منظور شهادتین در تشهد است.

* * *